

Aktualizace okruhů státních závěrečných zkoušek s ohledem na novou akreditaci

Bakalářské studium

Literatura (NIZ/NILI)

1. Vaak wordt het zinnetje *Hebben olla uogala nestas higunnan hinase hic enda thu, uuat beginnan uui nu* als voorbeeld van "het oudste Nederlands" aangehaald. Geef voorbeelden van oudere taalfragmenten.
2. Waarom wordt Henric van Veldeke zowel als de oudste Nederlandse alswel als (een van de) oudste Duitse schrijver(s) beschouwd? Leg uit.
3. Wie was Jacob van Maerlant, wanneer leefde hij ongeveer en welke literaire genres heeft hij beoefend? Geef voorbeelden van zijn werken.
4. Wat zijn de zgn. *Abele spelen*? Verklaar de betekenis van deze literaire werken voor de theatertraditie in de Lage Landen.
5. Wat hebben de hoofdpersonen in de middeleeuwse legende *Beatrijs* en in het laatsmiddeleeuwse mirakelspel *Mariken van Nieumeghen* met elkaar gemeen? Wat zegt dit over de verandering van de positie van de vrouw in de middeleeuwen?
6. Verklaar waarom het *Journal van Bontekoe* één van de belangrijkste klassiekers van de Nederlandse jeugdliteratuur in de 20e eeuw is geworden. Wie was de auteur? Hoe heette de auteur van het originele 17e-eeuwse werk en welk genre was dit originele werk?
7. Kun je *Max Havelaar* een antikoloniale roman noemen? Verklaar je stelling en vertel wat meer over de auteur en de inhoud van het werk.
8. Wat was de "Beweging van Tachtig"? Noem enkele belangrijke vertegenwoordigers en hun werken.
9. Wat zijn de belangrijkste kenmerken van het symbolisme en waarin verschilt het van het sensitivisme van de Tachtigers?
10. De zgn. "historische avant-garde" bestond uit een groot aantal onderling verschillende stromingen. Noem drie van deze "ismen", de kenmerken van deze stromingen en hun belangrijkste vertegenwoordigers in de Nederlandstalige literatuur.
11. Wat kenmerkt de Nieuwe Zakelijkheid in de literatuur?
12. Welke schrijvers gelden als de "grote drie" van de Nederlandse literatuur na de Tweede Wereldoorlog? Geef enkele van hun belangrijkste werken aan.
13. Noem twee vertegenwoordigers van het magisch realisme. Welke kenmerken heeft deze literatuurstroming?
14. Wat wilden de "Vijftigers" veranderen?
15. Wat verstonden de "Zestigers" onder het neorealisme dat zij propageerden?

Lingvistika (NIZ/NIJA)

1. Vergelijk het gebruik van de diminutief in het Nederlands en het Tsjechisch/Slowaaks.

2. Geef aan welke klinkers en tweeklanken het Nederlands heeft en hoe de klemtoon in de woorden wordt gelegd.
3. Welke basisverschillen zijn er in de uitspraak tussen het Nederlands in Nederland en in Vlaanderen?
4. Welke woordsoorten bestaan er in het Nederlands? Welke van deze woordsoorten bestaat niet in het Tsjechisch/Slowaaks?
5. Welke gebruikswijzen zijn er voor het bijvoeglijk naamwoord en hoe wijken die af van het Tsjechisch (Slowaaks)?
6. Waarom wordt het passief in het Nederlands relatief vaak gebruikt? Geef voorbeelden van deze gevallen.
7. Welk verschil is er tussen sterke en zwakke werkwoorden? Waarom kunnen sterke werkwoorden beslist *niet* "onregelmatig" worden genoemd?
8. Wanneer wordt het hulpwerkwoord *hebben* en wanneer *zijn* gebruikt? Leg uit.
9. Welke vijf functies kan het woord *er* hebben? Hoe zou je dit woord morfologisch kunnen classificeren?
10. Leg uit welke manieren we in het Nederlands hebben om iets te ontkennen (negatie). Geef voorbeelden.
11. Beschrijf betekeniserelaties tussen woorden (synonymie, homonymie, antonymie, hyperonymie). Geef voorbeelden.
12. Welke zinspolen zijn er in de hoofdzin en de bijzin? Leg uit hoe het gezegde hiermee is verbonden en waarom deze polen verschillen in hoofd- en bijzin.
13. Welke dialecten en sociolecten heeft het Nederlands? Wat betekenen de begrippen *poldernederlands* en *tussentaal*?
14. Welke werkwoordstijden bestaan er in het Nederlands? Welke functies hebben deze tijden? / In welke situaties worden deze tijden gebruikt?
15. Hoe wordt de woordenschat van het Nederlands uitgebreid? Beschrijf de belangrijkste middelen daarvoor (woordvorming, ontlening, betekenisverandering).

Translatologie (NIZ/TRA)

1. Welke tolktechnieken ken je? Waar/hoe worden ze gebruikt?
2. Wat wordt met *notitietechniek* bedoeld? Leg uit en geef voorbeelden.
3. Leg uit welke algemene *vertaalstrategieën* er bestaan.
4. Welk verschil is er tussen het vertalen van vaktalige teksten en van juridische teksten?
5. Welke criteria worden er bij het maken van ondertiteling gehanteerd?
6. Wie waren (en zijn) belangrijke literaire vertalers uit het Nederlands in het Tsjechisch en Slowaaks?

7. Geef je zelf de voorkeur aan vertalen of aan tolken en waarom? Leg uit welk verschil er tussen beide translatologische vakgebieden is.
8. Hoe heeft zich het vakgebied “vertaalwetenschap” in de loop der eeuwen ontwikkeld?
9. Wat zijn de belangrijkste factoren die een rol spelen bij het vertalen van realia?
10. Wie wordt nog altijd als de belangrijkste Tsjechische vertaalwetenschapper beschouwd? Leg de basis van zijn theorie aan de hand van voorbeelden uit.
11. Leg het begrip *sociaal tolken* uit. In welke context komen we het meestal tegen?
12. Leg de basis van de *skopos theorie* uit. Wie waren de grondleggers ervan (wanneer)?
13. Leg het begrip *equivalentie* in de vertaalwetenschap uit.
14. Wat begrijpen we onder de *dynamische equivalentie*?
15. Beschrijf de ontwikkeling van de Nederlandse rechtstaal in Nederland en in België.

Kultura Nizozemí (NIZ/KUNI) – samostatné studium

1. Geef aan wat de Nederlandse ‘tolerantie’ betekent en geef voorbeelden uit verschillende periodes.
2. Geef aan welke invloeden het overwegend calvinistische karakter van de Noordelijke Nederlanden en het overwegend katholieke karakter van de Zuidelijke Nederlanden hadden op de wederzijdse maatschappijen. Welke verschillen zie je?
3. Verklaar het begrip *polder*. Wanneer is dit begrip ontstaan? Welke invloed had de inpoldering met name op de Nederlandse cultuur?
4. Noem enkele belangrijke schilders uit de Gouden Eeuw voor de Republiek en voor de Zuidelijke Nederlanden en bespreek hun stijl.
5. Waaraan is te zien dat voor de VOC Zuid-Afrika wél een echte kolonie was, maar de overige bezittingen in het huidige Indonesië en Oost-Azië niet? Leg uit.
6. Welke landstalen zijn er officieel in België? Waar worden ze gesproken en hoeveel sprekers hebben ze ongeveer?
7. Welke landstalen heeft het Koninkrijk der Nederlanden? Waar worden ze gesproken en hoeveel sprekers hebben ze ongeveer?
8. Wat wordt in België bedoeld met de *taalgrens*? Kan deze grens echt als een linguïstische ‘harde’ taalgrens worden beschouwd? Verklaar je antwoord.
9. Vertel iets over de *Vlaamse Beweging* en het ontstaan ervan. Wanneer kreeg het Nederlands in België volledige erkenning als gelijkwaardige taal?
10. Nederland had 123 jaar (van 1890 tot 2003) koninginnen. Wie waren deze dames en welke invloed hadden zij op Nederland?
11. Wat betekent het begrip *zuilensysteem*? Noem enkele belangrijke elementen ervan.
12. Geef aan wie de belangrijkste protagonisten van *De Stijl* waren en welke doelstellingen ze

- hadden. Kun je deze richting als 'typisch Nederlands' beschouwen? Verklaar je antwoord.
13. Paul van Ostaijen was een van de belangrijkste Vlaamse schrijvers voor Wereldoorlog II. Vertel over zijn werk en ideeën.
  14. Waarom is Zwarte Piet tegenwoordig in Nederland omstreden? Welke betekenis heeft deze figuur in welk volksfeest?
  15. In Nederland is sprake van de *agendacultuur*. Wat wordt hiermee bedoeld?

Dějiny Nizozemí (NIZ/DENI) – maior/minor

1. Waarom was voor de geschiedenis van de Zuidelijke Nederlanden van belang dat het Graafschap Vlaanderen zowel tot het koninkrijk Frankrijk als tot het Heilig Roomse Rijk behoorde?
2. Welke betekenis had het *Groot Privilege* van 1477 voor de vorming van de Nederlanden?
3. Wat wordt bedoeld met de *Bourgondische Kreits* die Karel V vormde? Welke invloed had dit op de geschiedenis van de Nederlanden?
4. Verklaar het begrip *polder*. Wanneer is dit begrip ontstaan? Welke invloed had de inpoldering met name op de Nederlandse cultuur?
5. Wat was de *Tachtigjarige Oorlog*? Geef enkele feiten en belangrijke personen aan.
6. Geef een korte beschrijving van de VOC en WIC (welke gebieden, bedrijfsvorm, belangrijke producten).
7. Welke invloed had de Belgische opstand op de positie van het Nederlands en van de Vlamingen in België?
8. Welke landstalen zijn er officieel in België? Waar worden ze gesproken en hoeveel sprekers hebben ze ongeveer?
9. Welke landstalen heeft het Koninkrijk der Nederlanden? Waar worden ze gesproken en hoeveel sprekers hebben ze ongeveer?
10. Geef aan waarom de persoon van koning Leopold II tegenwoordig omstreden is.
11. Wat betekent het begrip *zuilensysteem*? Noem enkele belangrijke elementen ervan.
12. Waarom was de Tweede Wereldoorlog een duidelijke breuk in de Nederlandse geschiedenis (en een trauma tot op de dag van vandaag), terwijl voor België 'de Grote Oorlog' (Wereldoorlog I) een veel ingrijpendere gebeurtenis was?
13. Leg uit waarom Churchill koningin Wilhelmina aanduidde als 'de enige man in de Nederlandse regering in ballingschap'.
14. Wat is de *Koningskwestie*?
15. Leg uit, waarom België 6 regeringen heeft. Welke zijn dat?